

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 10Csp/59/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520200928
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kerecmanová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2021:7520200928.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Evou Kerecmanovou v spore žalobcu Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, so sídlom Bardejovská 6, Košice, IČO: 31 701 914 zastúpeného JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o., so sídlom v Garbiarska 5, Košice, IČO: 47 240 369 proti žalovanému K. N., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z. XXX, v konaní o zaplatenie 60,60 eura s príslušenstvom

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 60,60 eura, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60,60 eura od 26.3.2019 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky 2,- eurá, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Košice - okolie (ďalej aj „súd“) 13.2.2020 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu istinu 60,60 eura titulom cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny od 26.3.2019 do zaplatenia, poštovné 2,- eurá a nahradiť trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku zo žaloby 16,50 eura a z trov právneho zastúpenia 63,36 eura za 2 úkony právnej služby. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že žalovaný sa pri cestovaní jeho dopravným prostriedkom (električkou) dňa 25.3.2019 nepreukázal platným cestovným lístkom, preto kontrolný pracovník žalobcu uložil žalovanému zaplatiť cestovné 0,60 eura a sankčnú úhradu 60,- eur. Žalovaný túto sumu napriek písomnej upomienke neuhradil. Právne žalobu odôvodnil ust. § 8 zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca predložil súdu listinné dôkazy, a to hlásenie prepravného kontrolóra o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 172798 z kontroly vykonanej 25.3.2019, výzvu k úhrade pohľadávky z 1.4.2019 a podací poštový hárok Slovenskej pošty, a.s. č. EPH157896168.

2. Súd rozhodol vo veci na návrh žalobcu bez nariadenia pojednávania platobným rozkazom zo 7.4.2020 sp. zn. 10Csp/59/2020-11, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel. Platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk, preto ho súd zrušil uznesením z 13.8.2020 sp. zn. 10Csp/59/2020-24 právoplatným 12.9.2020.

3. Žalovanému sa nepodarilo doručiť žalobu na adresu uvedenú v žalobe Z. XXX, inú adresu pobytu v registri obyvateľov Slovenskej republiky žalovaný evidovanú nemá, vykonaným šetrením nebol zistený skutočný pobyt žalovaného, preto súd doručoval žalovanému žalobu zverejnením oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu a ďalšie písomnosti na jeho adresu evidovanú v registri obyvateľov SR (§ 116 ods. 1 až 3 CSP, § 106 ods. 1 písm. a) CSP).

4. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

5. Súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania, nakoľko ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur (§ 297 písm. b) CSP).

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom a zistil tento skutkový stav:

7. Žalovaný cestoval 25.3.2019 v Košiciach dopravným prostriedkom žalobcu, električkou, na linke 4, číslo voza 823. Pri kontrole prepravným kontrolórom žalobcu v čase o 7.05 hod. v úseku zastávok Holubyho - Verejný cintorín bolo zistené cestovanie žalovaného s neplatným cestovným lístkom - bol vo vozidle a precestoval viac ako 4 zastávky (hlásenie prepravného kontrolóra žalobcu o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 172798 z kontroly vykonanej 25.3.2019).

8. Výzvou zo 1.4.2019 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie cestovného 0,60 eura, sankčnej úhrady 60,- eur a ostatných nákladov 2,- eurá do 7 dní od doručenia výzvy (predžalobná výzva na úhradu pohľadávky z 1.4.2019). Predmetná výzva bola žalobcom podaná na poštovú prepravu 2.4.2019 a žalovanému bola doručovaná na adresu: Z. XXX (podací poštový hárok Slovenskej pošty, a.s. č. EPH157896168 list č. 3/4 z 2.4.2019).

9. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

10. Podľa § 761 druhá veta Občianskeho zákonníka podrobnosti upravujú prepravné poriadky.

11. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v znení účinnom v čase cestovania žalovaného (ďalej len „Zákon o doprave na dráhach“) dopravou na dráhe sa rozumie železničná doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava (ďalej len "mestská doprava"), doprava na špeciálnych dráhach a doprava na lanových dráhach.

12. Podľa § 7 ods. 1 písm. j) Zákona o doprave na dráhach prepravný poriadok obsahuje postup pri kontrole prepravných dokladov, práva a povinnosti osôb oprávnených kontrolovať prepravné doklady a cestujúcich bez platného prepravného dokladu (§ 8 ods. 5a 6).

13. Podľa § 8 ods. 2 Zákona o doprave na dráhach ak z tarify cestovného alebo z prepravného poriadku nevyplýva inak, cestovné za dopravné služby je splatné pred uskutočnením prepravy.

14. Podľa § 8 ods. 5 Zákona o doprave na dráhach cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

15. Podľa § 8 ods. 6 Zákona o doprave na dráhach prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

16. Podľa článku 3 body 1 - 3 Prepravného poriadku žalobcu pre mestskú hromadnú dopravu v znení účinnom v čase cestovania žalovaného (ďalej len „Prepravný poriadok“), Prepravný poriadok, Tarifa MHD a cestovné poriadky umiestnené na zastávkach alebo dopravných prostriedkoch sú pre cestujúcich verejným návrhom dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave osôb (bod 1). Cestujúci uzatvára zmluvu o preprave osôb momentom nastúpenia do vozidla MHD. Nastúpením do vozidla MHD vyjadruje cestujúci

svoj neodvolateľný súhlas s podmienkami prepravy obsiahnutými v Prepravnom poriadku DPMK, a.s.. Cestujúci si je vedomý povinnosti disponovať platným cestovným dokladom, ktorý je potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb. Cestujúci si je vedomý povinnosti uhradiť dopravcom určené cestovné. V prípade, ak cestujúci užíva služby dopravcu bez platného cestovného dokladu, vzniká mu povinnosť úhrady cestovného ako aj ďalších úhrad stanovených Tarifou DPMK, a.s. pre MHD v Košiciach. Cestovné a úhrada v zmysle Tarify DPMK, a.s. pre MHD v Košiciach sa považuje za splatnú momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok cestujúcim pri výkone prepravnej kontroly (bod 2). Nevedomosť o tarifných a prepravných podmienkach neospravedlňuje a nie je dôvodom na odpustenie alebo zníženie úhrady a cestovného za cestovanie bez platného cestovného lístka (bod 3).

17. Podľa písmena E Tarify žalobcu pre mestskú hromadnú dopravu v znení účinnom v čase cestovania žalovaného (ďalej len „Tarifa“) pre stanovenie výšky sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je cena základného cestovného papierového lístka na 30 minút zakúpeného v predpredaji. Cestujúci, ktorý cestuje bez platného cestovného lístka, zaplatí podľa zákonov NR SR č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave a č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach stanovené základné cestovné plus sankčnú úhradu vo výške stonásobku stanoveného základného cestovného. Cestovné plus sankčnú úhradu priamo revízorovi môže cestujúci uhradiť iba v tom prípade, ak jej hodnotu uhradí stanovenou finančnou hotovosťou bez potreby výdavku z nej. Za cestujúceho bez platného cestovného lístka sa považuje aj cestujúci, ktorý nesplnil podmienky pre použitie časového alebo zľavneného cestovného lístka (napr. nemal vyznačenú platnosť cestovného lístka, predpísaným spôsobom nedokázal pri kontrole preukázať nárok na bezplatné alebo zľavnené cestovné, SMS lístok nebol potvrdený oprávneným mobilným operátorom spätnou textovou správou o zakúpenom cestovnom lístku pred nástupom do vozidla, skončila platnosť cestovného lístka).

18. Podľa písmena B Tarify cena základného cestovného papierového lístka na 30 minút je 0,60 eura.

19. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobca ako dopravca a žalovaný ako cestujúci uzavreli 25.3.2019 zmluvu o preprave osôb, a to momentom nastúpenia žalovaného do vozidla MHD žalobcu (čl. 3 body 1, 2 Prepravného poriadku). Žalovaný porušil vyššie citované ust. § 8 ods. 2 Zákona o doprave na dráhach tým, že električkou žalobcu cestoval bez platného cestovného dokladu teda bez zaplata cestovného. Keďže žalovaný sa nevedel preukázať na výzvu pracovníka žalobcu povereného výkonom kontroly platným prepravným dokladom, podľa § 760 Obč. zák., § 8 ods. 5 a 6 Zákon o doprave na dráhach, čl. 3 Prepravného poriadku a citovaných ust. Tarify mu vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi cestovné v sume 0,60 eura a sankčnú úhradu vo výške stonásobku základného cestovného v sume 60,- eur splatné podľa čl. 3 bod 2 Prepravného poriadku momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok pri výkone prepravnej kontroly. Žalovaný cestovné a sankčnú úhradu žalobcovi doposiaľ dobrovoľne neuhradil, preto mu túto povinnosť podľa vyššie citovaných ust. uložil súd, tak ako je uvedené vo výroku I. rozsudku.

20. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, súd zaviazal žalovaného, ktorý sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu dňom nasledujúcim po dni splatnosti cestovného a sankčnej úhrady (splatnosť nastala momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok žalovaným pri výkone prepravnej kontroly 25.3.2019), zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny 60,60 eura od 26.3.2019 do zaplata, tak ako je uvedené vo výroku I. rozsudku. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu teda k 26.3.2019 bola 0,00 % a úrok z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyšší.

21. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náklady spojené s uplatnením pohľadávky, a to hotové výdavky a poštovné za predžalobnú výzvu v sume 2,- eurá.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Žalobca mal vo veci plný úspech, preto mu súd priznal podľa vyššie citovaného ust. § 255 ods. 1 CSP voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % , tak ako je uvedené vo výroku II. rozsudku.

25. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Košice - okolie, písomne, v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP).

Lehota na podanie odvolania neplynie od 19.1.2021 do 28.2.2021 (§ 9 ods. 1 v spojení s § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení zmien a doplnkov).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a spisovej značky konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodol vylúčený sudca alebo neprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť a odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364, 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov.